

Ramowy plan dezynfekcji sprzętu używanego podczas działań ratowniczych po kontakcie z materiałem potencjalnie infekcyjnym.

1. Zasady dezynfekcji

- 1) wszelkie czynności dezynfekcyjne **muszą** być realizowane z użyciem rękawiczek ochronnych jednorazowych, okularów ochronnych, maseczek oraz w miejscu do tego wyznaczonym,
- 2) w miarę możliwości, **należy** dokonać dezynfekcji wstępnej na miejscu zdarzenia – (spryskać środkiem dezynfekcyjnym, splukać, wytrzeć) by zminimalizować możliwość narażenia na skażenie w trakcie przewożenia,
- 3) zanieczyszczony sprzęt **należy** przewozić zabezpieczony tymczasowym pokrowcem (worek foliowy) z możliwością jego utylizacji,
- 4) dezynfekcja sprzętu **musi** być zgodna z instrukcją dostarczoną przez producenta,
- 5) sposób dezynfekcji **musi** być zgodny z instrukcją dołączoną przez producenta preparatu, z uwzględnieniem sposobu przygotowania roztworu, jego stężenia oraz czasu trwania dezynfekcji,
- 6) po zakończeniu procesu dezynfekcji / mycia / suszenia, sprzęt ratownictwa medycznego, **należy** przechowywać w szczelnie zamkniętym opakowaniu w celu zachowania czystości, np.: worek foliowy z zamknięciem strunowym,
- 7) sprzęt brany od Zespołu Ratownictwa Medycznego na zasadzie wymiany „sztuka za sztukę” – **musi** być czysty, kompletny i sprawny do działania,
- 8) sprzęt jednorazowego użytku oraz materiały opatrunkowe po kontakcie z krwią / IPIM¹ muszą być zebrane do worka foliowego koloru czerwonego i przekazane do utylizacji,
- 9) dezynfekcja **musi** być odnotowana w książce / zeszycie dezynfekcji.

2. Stanowisko wydzielone do dezynfekcji powinno spełniać następujące warunki:

- 1) powinno być wydzielone na stałe do dezynfekcji, mycia i suszenia,
- 2) powinno posiadać powierzchnie zmywalne, nie nasiąkliwe,
- 3) powinno posiadać dostęp do bieżącej wody oraz jej odprowadzenia,
- 4) musi posiadać wyznaczone miejsce na środki ochrony osobistej (rękawiczki jednorazowe, okulary ochronne, ubranie ochronne, maseczki jednorazowe),
- 5) musi posiadać wyznaczone miejsce na środki dezynfekcyjne,
- 6) musi być widne, zarówno ze światłem dziennym jak i sztucznym oświetleniem,
- 7) musi posiadać poprawną wymianę powietrza,
- 8) musi posiadać pojemniki do całkowitego zanurzenia drobnych elementów sprzętu,
- 9) musi posiadać wyznaczone miejsce na składowanie odpadów medycznych,

¹ IPIM – Inny Potencjalnie Infekcyjny Materiał.

Dezynfekcja sprzętu ratowniczego

10) musi posiadać książkę / zeszyt potwierdzające wykonanie czynności dezynfekcyjnych i zawierać informację dotyczącą:

- a) data dezynfekcji,
- b) rodzaj sprzętu dezynfekowanego,
- c) rodzaju środka użytego do dezynfekcji,
- d) dane osoby wykonującej dezynfekcję.

Dezynfekcja sprzętu ratowniczego

Plan dezynfekcji

Co	Kiedy	Sposób	Zalecane środki dezynfekcyjne ²	Kto
Ręce	<ul style="list-style-type: none"> – po kontakcie z poszkodowanym, – po kontakcie ze skażonymi powierzchniami, – po zdjęciu rękawiczek. 	Dezynfekcja i mycie zgodnie z instrukcją.	Środki przeznaczone do mycia i dezynfekcji skóry.	Wszyscy ratownicy mający kontakt z krwią / IPIM ³
Worek samorozprężalny z osprzętem	<ul style="list-style-type: none"> – po użyciu, – zabrudzone krwią / IPIM. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdemontować, włożyć do roztworu dezynfekcyjnego. 2. Dokładnie wypłukać. 3. Wysuszyć. 	O spektrum działania: B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.	Ratownik rotacji medycznej ⁴
Respirator transportowy wraz z osprzętem	<ul style="list-style-type: none"> – po użyciu, – zabrudzone krwią / IPIM. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odłączyć i opróżnić układ z tlenu. 2. Postępować zgodnie z instrukcją producenta. 3. Wysuszyć. 	O spektrum działania: B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.	Ratownik rotacji medycznej
Defibrylator AED	<ul style="list-style-type: none"> – po użyciu, – zabrudzone krwią / IPIM. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Postępować zgodnie z zaleceniami producenta. 2. Wytrzeć do sucha. 	O spektrum działania: B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.	Ratownik rotacji medycznej
Ssak z osprzętem	<ul style="list-style-type: none"> – po użyciu, – zabrudzone krwią / IPIM. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdemontować i opróżnić. 2. Postępować zgodnie z instrukcją producenta. 3. Wysuszyć. 	O spektrum działania: B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.	Ratownik rotacji medycznej
Aparat do płukania oczu	<ul style="list-style-type: none"> – po użyciu, – zabrudzone krwią / IPIM. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdemontować, włożyć do roztworu dezynfekcyjnego. 2. Dokładnie wypłukać. 3. Wysuszyć. 	O spektrum działania: B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.	Ratownik rotacji medycznej
Kołnierz ortopedyczny	<ul style="list-style-type: none"> – po użyciu, – zabrudzone krwią / IPIM. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdezynfekować powierzchnię. 2. Wymyć wodą z detergentem. 3. Wysuszyć. 	O spektrum działania: B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.	Ratownik rotacji medycznej

² Zalecane środki dezynfekcyjne to zalecane przez producenta do mycia i dezynfekcji rąk / sprzętu o spektrum działania obejmujące: **B**- bakterie i wszystkie **V**-wirusy łącznie z **HBV, HCV i HIV, Tbc**-prątki gruźlicy, **F**-grzybobójczym.

³ IPIM – Inny Potencjalnie Infekcyjny Materiał.

⁴ Rota medyczna – wyznaczeni rozkazem ratownicy w dniu służby, odpowiedzialni za realizację zadań związanych z ratownictwem medycznym.

Dezynfekcja sprzętu ratowniczego

Co	Kiedy	Sposób	Zalecane środki dezynfekcyjne ⁵	Kto
Deska ortopedyczna -stabilizatory	<ul style="list-style-type: none"> – po użyciu, – zabrudzone krwią / IPIM. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdemontować osprzęt. 2. Zdezynfekować powierzchnię. 3. Zwrócić szczególną uwagę na zabrudzenia IPIM. 4. Umyć wodą z detergentem. 5. Wysuszyć. 	<p>O spektrum działania:</p> <p>B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.</p>	Ratownik roty medycznej
Pasy	<ul style="list-style-type: none"> – po użyciu, – zabrudzone krwią / IPIM. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdezynfekować powierzchnię. 2. Wymyć wodą z detergentem. 3. Wysuszyć. 	<p>O spektrum działania:</p> <p>B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.</p>	Ratownik roty medycznej
Nożyczki, nóż do cięcia pasów	<ul style="list-style-type: none"> – po użyciu, – zabrudzone krwią / IPIM. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Włożyć do roztworu dezynfekcyjnego. 2. Dokładnie wypłukać. 3. Wysuszyć. 	<p>O spektrum działania:</p> <p>B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.</p>	Ratownik roty medycznej
Okulary ochronne	<ul style="list-style-type: none"> – po użyciu, – zabrudzone krwią / IPIM. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dezynfekcja przez spryskanie. 2. Umyć wodą z detergentem. 3. Wysuszyć. 	<p>O spektrum działania:</p> <p>B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.</p>	Ratownik roty medycznej
Materac próżniowy	<ul style="list-style-type: none"> – po użyciu, – zabrudzone krwią / IPIM. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdezynfekować powierzchnię. 2. Umyć wodą z detergentem. 3. Wysuszyć. 	<p>O spektrum działania:</p> <p>B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc.</p>	Ratownik roty medycznej
Nosze typu wanna / kosz	<ul style="list-style-type: none"> – po użyciu, – zabrudzone krwią / IPIM. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdemontować osprzęt. 2. Zdezynfekować powierzchnię mające kontakt z krwią /IPIM. 3. Umyć wodą z detergentem całość. 4. Wysuszyć. 	<p>O spektrum działania:</p> <p>B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.</p>	Ratownik roty medycznej
Miękkie nosze typu płachta / trójkąt ewakuacyjny	<ul style="list-style-type: none"> – po użyciu, – zabrudzone krwią / IPIM. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdezynfekować powierzchnię / dokładnie miejsca szwów. 2. Umyć wodą z detergentem. 3. Wysuszyć. 	<p>O spektrum działania:</p> <p>B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.</p>	Ratownik roty medycznej

⁵ Zalecane środki dezynfekcyjne to zalecane przez producenta do mycia i dezynfekcji rąk / sprzętu o spektrum działania obejmujące: **B**- bakterie i wszystkie **V**-wirusy łącznie z **HBV, HCV i HIV, Tbc**-prątki gruźlicy, **F**-grzybobójczym.

Dezynfekcja sprzętu ratowniczego

Co	Kiedy	Sposób	Zalecane środki dezynfekcyjne ⁶	Kto
Torba / Plecak medyczna(y)	– po użyciu, – zabrudzone krwią / IPIM.	1. Zdezynfekować miejsca zabrudzone krwią / IPIM. 2. Wyprać wodą z detergentem. 3. Wysuszyć.	O spektrum działania: B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.	Ratownik roty medycznej
Sprzęt ratownictwa technicznego	– zabrudzone krwią / IPIM.	1. Zdezynfekować miejsca zabrudzone krwią / IPIM. 2. Umyć wodą z detergentem. 3. Wysuszyć / zakonserwować.	O spektrum działania: B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.	Ratownik roty
Odzież ochronna / ubranie specjalne⁷	– zabrudzone krwią / IPIM.	1. Zdezynfekować miejsca zabrudzone krwią / IPIM. 2. Umyć/wyprać wodą z detergentem. 3. Wysuszyć.	O spektrum działania: B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.	Ratownik
Bielizna osobista⁸	– zabrudzone krwią / IPIM.	1. Zdezynfekować miejsca zabrudzone krwią / IPIM. 2. Umyć / wyprać wodą z detergentem. 3. Wysuszyć.	O spektrum działania: B, V, HBV, HCV, HIV, Tbc, F.	Ratownik

Po zakończeniu działań ratowniczych na miejscu zdarzenia oraz przygotowaniu sprzętu do dalszych działań ratowniczych, **celem wyeliminowania wtórnego skażenia**, każdy ratownik biorący udział w działaniach ratowniczych powinien wykonać dezynfekcję rąk.

Do tego celu należy stosować preparaty przeznaczone do dezynfekcji rąk i skóry charakteryzujące się:

- 1) szerokim spektrum działania wobec bakterii (łącznie z Tbc) i drożdży,
- 2) działaniem wirusobójczym (testowany zgodnie z normą EN 14476) i wobec wszystkich wirusów osłonionych (łącznie z HBV, HCV i HIV) testowany zgodnie z zaleceniem 01/2004 RKI (Instytut Roberta Kocha), Polio, Adenowirusów, Parwirusów, Rotawirusów, Norowirusów,
- 3) pełnym działaniem wirusobójczym,
- 4) szybkim czasem działania.

⁶ Zalecane środki dezynfekcyjne to zalecane przez producenta do mycia i dezynfekcji rąk / sprzętu o spektrum działania obejmujące: **B**- bakterie i wszystkie **V**-wirusy łącznie z **HBV, HCV i HIV, Tbc**-prątki gruźlicy, **F**-grzybobójczym.

⁷ Bieliznę i odzież ochronną wielokrotnego użytku / specjalną zanieczyszczoną wydzielinami i krwią nie wolno dezynfekować i prać w domach ratowników.

⁸ Bieliznę i odzież ochronną wielokrotnego użytku / specjalną zanieczyszczoną wydzielinami i krwią nie wolno dezynfekować i prać w domach ratowników.

Dezynfekcja sprzętu ratowniczego

Poszczególne etapy higienicznej dezynfekcji rąk zostały szczegółowo opisane w normie EN 1500.

Uwaga!

1. Odzież musi być prana zgodnie z zaleceniem producenta dotyczy to zarówno środków dezynfekcyjnych, środków piorących, temperatury oraz sposobu prania.
2. Dezynfekcja i pranie bielizny powinno odbywać się w pomieszczeniach specjalnie do tego przygotowanych w jednostkach PSP i w innych podmiotach ratowniczych lub bielizna i odzież powinny być złożone w workach plastikowych barwy czerwonej z oznakowaniem „materiał zakaźny” i przekazane do pralni, która stosuje właściwą dezynfekcję przed lub w trakcie prania.
3. Każdy sprzęt, nie wymieniony w zestawieniu, który w trakcie działań ratowniczych miał kontakt, został zabrudzony krwią / IPIM podlega dezynfekcji, myciu, suszeniu – działanie to musi być odnotowane w książce dezynfekcji.
4. Sprzęt ratownictwa medycznego musi być sprawny, czysty, gotowy do użycia w każdej chwili i przechowywany w oddzielnych opakowaniach (torby strunowe, rękawy foliowe zamykane zgrzewaniem, pakowanie próżniowe)
5. Jeśli sprzęt nie był używany, należy obowiązkowo co 7 dni dokonać dezynfekcji poprzez spryskanie środkiem dezynfekcyjnym, jeżeli nie jest w opakowaniu zamkniętym na stałe.